

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia czwartek, 9 stycznia 2025 r.

Poz. 152

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.8.2025 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 8 stycznia 2025 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) **stwierdzam nieważność uchwały Nr IX/50/2024 Rady Miejskiej w Suszu z dnia 9 grudnia 2024 r.** w sprawie pomników przyrody, w części dotyczącej § 3 pkt 2) uchwały.

UZASADNIENIE

Uchwałą wskazaną na wstępie, powołując jako podstawę art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 44 ust. 1, ust. 2, ust. 3a i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1089 Rada Miejska w Suszu wskazała pomniki przyrody na terenie gminy, określając zakazy obowiązujące wobec ustanowionych pomników przyrody.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 13 grudnia 2024 r.,

Materialną podstawę do uchwalenia przedmiotowej uchwały, stanowi przepis art. 44 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy, a uchwała podejmowana w tym przedmiocie określić ma nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy.

W tym zakresie, ustanawiając zakazy właściwe dla stanowiących przedmiot uchwał pomników przyrody, w treści § 3 pkt 2) uchwały, wprowadzono zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

Postanowienie to pozostaje niespójne z treścią odpowiedniego zakazu ujętego w katalogu z art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Ustawodawca przewidział, że w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego może być wprowadzony zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, jednakże - z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych (art. 45 ust. 1 pkt 2) ustawy. Zakaz wynikający z uchwały Rady Miejskiej w Suszu (stanowiącej akt prawa miejscowego), nie uwzględnia kategorii prac dopuszczonych ustawą na zasadzie wyjątków.

Zdaniem organu nadzoru, stanowi to niedopuszczalną modyfikację przepisów ustawy.

Podnieść należy, iż ustawodawca przewidując możliwość wprowadzenia zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu wyraźnie zastrzegł rodzaje prac, których ustanowiony zakaz obejmować nie może. Prace ziemne trwale zniekształcające rzeźbę terenu (jak przyjmuje judykatura) polegać mogą na niwelacji wzgórza, wykopaniu stawu, zmianie biegu rzeki, wycięciu lasu lub innych podobnych działaniach (tak, m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 29 września 2008 r.,

sygn.: IV SA/Wa 952/08, z dnia 13 grudnia 2017 r., sygn.: IV SA/Wa 1267/17, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie, w wyroku z dnia 5 marca 2019 r., sygn.: II SA/Rz 1405/18).

O ile nawet (z uwagi na położenie pomników przyrody na terenie gminy Susz) w poszczególnych stanach faktycznych zapewne nie wystąpi konieczność realizacji prac przeciwsztormowych, to nie można w sposób jednoznaczny i ostatecznie wykluczyć zasadności lub konieczności wykonania prac przeciwpowodziowych, a zwłaszcza - prac związanych z budową, remontem lub naprawą urządzeń wodnych, które to urządzenia definiować należy zgodnie z art. 16 pkt 65) ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 z późn.zm.) jako urządzenia lub budowle służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów, w tym :

- a) urządzenia lub budowle piętrzące, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy,
- b) sztuczne zbiorniki usytuowane na wodach płynących oraz obiekty związane z tymi zbiornikami,
- c) stawy, w szczególności stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków albo rekreacji,
- d) obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz wód podziemnych,
- e) obiekty energetyki wodnej,
- f) wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych oraz wyloty służące do wprowadzania wody do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych,
- g) stałe urządzenia służące do połowu ryb lub do pozyskiwania innych organizmów wodnych,
- h) urządzenia służące do chowu ryb lub innych organizmów wodnych w wodach powierzchniowych,
- i) mury oporowe, bulwary, nabrzeża, mola, pomosty i przystanie,
- j) stałe urządzenia służące do dokonywania przewozów międzybrzegowych.

Podnieść należy także, że akty prawa miejscowego stanowią prawo powszechnie obowiązujące na terenie działania organu, który je ustanowił. Z tych też względów, postanowienia uchwał muszą być sformułowane w sposób staranny, precyzyjny i czytelny, adekwatny do wymogów wynikających z delegacji ustawowej. Prawidłowo sformułowane przepisy prawa miejscowego nie mogą być sprzeczne z normami wyższego rzędu, gdyż prowadzić to może do wadliwej wykładni lub stosowania luzu interpretacyjnego przy podejmowaniu decyzji.

Zgodnie z poglądami doktryny oraz ustaloną linią orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, każdy przepis prawny winien być skonstruowany poprawnie z punktu widzenia językowego i logicznego. Wymóg jasności oznacza zwłaszcza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego prawodawcy oczekiwać mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw. Związana z jasnością precyzja przepisu winna przejawiać się w konkretności nakładanych obowiązków i przyznawanych praw, tak by ich treść była oczywista, niewymagająca stosowania wykładni systemowej i pozwalająca na wyegzekwowanie. Wymagania powyższe określają zasadę prawidłowej (w tym - rzetelnej) legislacji, wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono, jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski